

HILSNINGSTALE VED 75-ARS JUBILEET TIL ARBEIDERPARTIETS
KVINNEBEVEGELSE, OSLO, 20. MARS 1977

Dette jubileumsmøte er noe langt mer enn en av de vanlige festlige sammenkomster som alle organisasjoner lager i stand til når de fyller runde år.

Arbeiderpartiets kvinnebevegelse har vært av en helt spesiell betydning for hele utviklingen av den politiske arbeiderbevegelse i Norge. Derved har den også vært med å sette dype spor etter seg i samfunnsutviklingen i Norge gjennom flere generasjoner.

- 2 -

Derfor oppfatter jeg det som et ærefullt verv ved dette jubileumsmøte å framføre en hilsen fra Regjeringen og fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe.

Vi er til daglig kanskje så vant til å oppfatte Arbeiderpartiet som en del av vår nåtid at det er vanskelig å forestille seg at organisasjonene våre har vært aktive i så lang tid bakover som tilfellet er.

Hvis vi ser på det norske samfunnet i 1902, det år kvinnebevegelsen ble etablert, vil vi finne et samfunn som på mange felter var totalt annerledes enn det norske samfunnet vi nå kjenner.

Folketallet var omtrent halvparten av hva det er nå. De materielle levekårene var så enkle at vi i dag vanskelig vil kunne sette dem i forhold til vårt avanserte materielle

samfunn.

Den gjennomsnittlige levealderen var den gang bare 50 år mot de vel 75 år som dagens helsestatistikk forteller oss om. Hvert tiende nyfødte barn døde som spedbarn, mens vi i dag har en spedbarndødelighet så lav at vi ikke oppfatter den som noe vesentlig helseproblem.

For å kaste et streiflys inn i en annen retning, forteller utdanningsstatistikken at det i 1902 var 420 ungdommer som gikk ut av gymnaset, av dem 28 jenter. I 1975 var det 21000 ungdommer i Norge som tok artium, og av dette tallet var det noen hundre flere jenter enn gutter.

Fra alle sider av samfunnslivet kunne jeg trekke fram liknende eksempler som belyser den gjennomgripende omveltning i vårt samfunn som har funnet sted i dette århundret.

Den utviklingen vi har hatt, er ikke noe automatisk

resultat av en teknisk og økonomisk prosess. De politiske kreftene i landet har formet samfunnsutviklingen. Det er vår stolthet i arbeiderbevegelsen at vi i så stor grad har vært med på denne utformingen. I dette arbeidet har kvinnebevegelsen vært med på å føre norsk arbeiderbevegelse fra dens første tiår, gjennom de revolusjonære faser av utviklingen, og fram gjennom de senere tiårs konstruktive, flittige, arbeidskrevende og byggende innsats.

Kvinnebevegelsen i Arbeiderpartiet har delvis arbeidet gjennom egne kvinnelag, og delvis gjennom alle de andre alminnelige lag og organisasjonsledd.

Jeg vil understreke den rolle kvinnebevegelsen har utført i retning av å skape en selvrespekt hos arbeiderkvinnene for deres eget verd, og deres egen innsats. I

tidligere faser av vårt samfunnsomdannende arbeid var dette en nødvendig og viktig oppgave.

Likestillingstanken mellom kjønnene har gamle tradisjoner i arbeiderbevegelsens virksomhet. I vår tid er det kommet en ny giv i dette arbeidet, og det har nå langt bredere tilslutning enn før. Vi ser at på mange viktige områder i vårt samfunnsliv er det ennå langt fram til en full likestilling mellom kvinne og mann. Arbeiderpartiets kvinnebevegelse har funnet sin naturlige plass i det arbeidet som nå pågår. Det må vel innrømmes at det ennå i deler av vårt eget partiapparat henger igjen en del eldre forestillinger som vanskeliggjør denne likestillingen. Kvinnebevegelsen vår har her sett en viktig oppgave i å være med å løse disse problemene, også innad i vårt eget parti. Dette har bevegelsen gjort med stor energi, men samtidig

med en realistisk holdning og sans for å løse problemene uten en opprivende strid.

Men oppgavene til en politisk kvinnebevegelse som Arbeiderpartiets vil aldri kunne nøye seg med bare å engasjere seg i de rene kvinnesaker, i likestillingsproblemene. Jeg vil trekke fram som et verdifullt innslag i kvinnebevegelsens holdning at den også i så stor grad har engasjert seg i det alminnelige politiske arbeid. Det er kanskje først og fremst her vi har bruk for et sterkt innslag av konstruktivt, politisk arbeid fra våre kvinners side.

For å skape et levende demokrati er det nødvendig at folk trekkes med i det politiske arbeid. Politisk arbeid kan i et demokratisk samfunn ikke være begrenset til en

liten aktiv gruppe. Dette er selvmotsigende til selve demokratibegrepet.

Men i praksis er det ikke alltid lett å skape interesse hos folk for spørsmål utenfor deres nærmeste verden. Arbeiderpartiet har lykket godt i å trekke store skarer med i det vidgrente organisasjonsapparat vi har. Her er det ikke minst viktig å trekke fram den innsats som kvinnebevegelsen har gjort. Vanligvis er det lettere å skape kontakter for politisk arbeid i yrkeslivet. Kvinnebevegelsen har gjort en stor innsats også ved å aktivisere husmødre, og på den måten har vi fått store nye antall mennesker direkte aktivisert i politisk arbeid.

Jeg vil også gjerne trekke fram kvinnebevegelsens sterke medvirkning i det politiske studiearbeidet, og i arbeidet med å utarbeide våre politiske programmer.

Ifølge det konvensjonelle koketteri skal man unngå å snakke om en kvinnes alder. Men det må være tillatt ved denne anledning å snakke om kvinnebevegelsens alder. Jeg vil fra Regjeringen og fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe framføre en varm takk og hilsen til den ungdommelige 75-åring, og ønske alt godt i det konstruktive, politiske byggende arbeid som er kvinnebevegelsens mål, også i årene fram til 100-års alderen.